

НАРЕДБА № 5 ОТ 2 МАЙ 2023 Г. ЗА СПЕЦИФИЧНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО, СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ПРЕРАБОТКА НА СУРОВО МЛЯКО, ПРЕДЛАГАНЕТО НА ПАЗАРА НА МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ И ОФИЦИАЛНИЯ ИМ КОНТРОЛ

В сила от 09.05.2023 г.

Издадена от министъра на земеделието

Обн. ДВ. бр.41 от 9 Май 2023г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за:

1. определяне на качеството на суровото мляко при пускането му на пазара;
2. извършване на официален контрол на фермите за добив на сурово мляко и млекосъбирателните центрове (МСЦ) в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (ОВ, L 95, 7.4.2017 г.) (Регламент (ЕС) 2017/625), дял IV от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627 на Комисията от 15 март 2019 г. за определяне на еднакви практически условия за извършването на официален контрол върху продукти от животински произход, предназначени за консумация от човека, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета и за изменение на Регламент (ЕО) № 2074/2005 на Комисията по отношение на официалния контрол (ОВ, L 131, 17.5.2019 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627) и приложение III, раздел IX на Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храни от животински произход (ОВ, L 139, 30.4.2004 г.) (Регламент (ЕО) № 853/2004);
3. вземане на проби от сурово мляко от ферми и МСЦ за целите на самоконтрола в съответствие с разпоредбите, определени в приложение III, раздел IX, глава I, т. III, т. 1, т. 2, букви "а" - "в", т. 3 и 4 от Регламент (ЕО) № 853/2004;
4. контрол на независимите акредитирани ветеринарни лаборатории за извършване на анализи на проби от сурово мляко, методи за изпитване и система за електронна обработка на резултатите от анализа;
5. коригиращи действия при получаване на незадоволителни резултати от официалния контрол на фермите и МСЦ и/или от резултатите от анализа на суровото мляко по т. 1 в съответствие с т. 2 и 3;
6. преработка и пускане на пазара на суровото мляко, което не съответства на изискванията на Европейския съюз (ЕС) и идентификационната маркировка;

7. транспортиране на сурово мляко;

8. изпълнение на задълженията на бизнес операторите на храни (БОХ) по цялата верига на млечния сектор.

(2) Обработката на данни за информационното осигуряване на мониторинга и контрола на изпълнението на критериите за качество на суровото мляко, здравните, хигиенните и структурните изисквания към производството и производителите на сурово мляко се извършва в модул "Мляко" като част от Интегрираната информационна система (ИИС) на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Организацията на дейностите по модул "Мляко" от ИИС се осъществява от БАБХ.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за стопанства, които произвеждат сурово мляко за лична консумация по смисъла на чл. 1, параграф 3, буква "а" от Регламент (ЕО) № 853/2004.

Раздел II.

Определяне на качеството на суровото мляко при предлагането му на пазара

Чл. 3. (1) Суровото мляко, предназначено за предлагане на пазара, трябва да отговаря на изискванията на приложение III, раздел IX на Регламент (ЕО) № 853/2004.

(2) Изпитването на показателите от приложение III, раздел IX на Регламент (ЕО) № 853/2004 по отношение на общ брой микроорганизми (ОБМ) и общ брой соматични клетки (ОБСК) и точка на замръзване и масленост за суровото мляко се извършва по инструментални методи.

(3) Изпитването на показател наличие на инхибитори се извършва с метод, основан на дифузията през агар с тестови микроорганизъм *Bacillus stearothermophilus* var. *calidolactis* или с други методи с не по-ниска чувствителност.

Чл. 4. (1) За изчисляване на повтаряща се средна геометрична стойност от приложение III, раздел IX на Регламент (ЕО) № 853/2004 по отношение на ОБМ и ОБСК се използват само резултати, получени от валидни проби и с отрицателен резултат от изпитване за инхибитори.

(2) Валидността на пробите от сурово мляко се доказва с изпитване за физикохимични показатели - точка на замръзване и масленост.

(3) Пробите се считат за валидни, когато са взети от помещение за съхранение на мляко (ПСМ) или МСЦ и според данните от модул "Мляко" от ИИС на дистанция не по-голяма от 2000 метра от GPS координатите на обекта, при температура не по-висока от 8 °C при приемане в лабораторията и при стойности от изпитване за физикохимични показатели за:

1. сурово краве мляко:

а) точка на замръзване, по-ниска или равна ($\leq$) на минус 0,507;

б) масленост, по-висока или равна ($\geq$) на 2,6 на сто, но не по-висока от 9 на сто;

2. сурово мляко от други видове животни, като за:

а) овче мляко - масленост, по-висока или равна ($\geq$) на 3,6 на сто, но не по-висока от 12 на сто;

б) козе мляко - масленост, по-висока или равна ($\geq$) на 2,6 на сто, но не по-висока от 9 на сто;

в) биволско мляко - масленост, по-висока или равна ($\geq$) на 3,6 на сто, но не по-висока от 10 на сто.

(4) Всички приложими показатели по ал. 3 и чл. 3, ал. 2 се изпитват в една лаборатория.

Раздел III.

Официален контрол на фермите за производство на сурово мляко и млекосъбирателните центрове и вземане на проби

Чл. 5. (1) Всеки БОХ може да добива, преработва или търгува с мляко и млечни продукти

само в регистрирани или одобрени обекти в съответната Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ) по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, чл. 26 или чл. 31 от Закона за храните.

(2) Фермите за производство на сурово мляко и МСЦ подлежат на официален контрол съгласно чл. 9, параграф 1, чл. 10, параграф 1 и чл. 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/625 и дял IV от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627.

(3) Българската агенция по безопасност на храните създава и поддържа публичен електронен списък на всички ферми за производство на сурово мляко на база изчислените им месечни средногеометрични стойности (СГС), с изключение на стопанствата по чл. 2.

Чл. 6. (1) Бизнес операторите на храни по чл. 5, ал. 1 при спиране на производството на сурово мляко подават уведомление до ОДБХ на територията, на която е регистриран обектът, в срок до 7 дни след спиране на добива на сурово мляко, като посочват периода на спиране. При възобновяване на дейността се подава ново уведомление в деня на настъпване на събитието.

(2) Промените по ал. 1 се вписват в списъка по чл. 5, ал. 3 в срок до 3 работни дни от уведомяването.

Чл. 7. (1) За изчисляване на СГС се вземат:

1. за сурово краве мляко:

а) най-малко по две представителни проби сурово мляко на месец за период от два последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБМ, физикохимични показатели (масленост, точка на замръзване) и за наличието на инхибитори;

б) най-малко по една представителна проба сурово мляко на месец за период от три последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБСК, физикохимични показатели (масленост, точка на замръзване) и за наличието на инхибитори;

2. за сурово мляко от други видове животни най-малко две представителни проби сурово мляко на месец за период от два последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБМ, физикохимични показатели (масленост, точка на замръзване) и за наличието на инхибитори.

(2) В случай на несъответствие на пробите по ал. 1 официалният ветеринарен лекар предприема действия съгласно чл. 50, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/627.

(3) Взетите проби при официален контрол се изпращат за изпитване в официални лаборатории за изпитване на сурово мляко, определени със заповед на изпълнителния директор на БАБХ, съгласно чл. 51 от Закона за управление на агрохранителната верига.

(4) Разходите за пробовземане и пробоизпитване по ал. 1 и 2 са за сметка на БОХ.

(5) В случай че в стопанството се добива повече от един вид сурово мляко за реализация на пазара, СГС се изчисляват отделно за всеки вид сурово мляко.

Раздел IV.

Вземане на проби сурово мляко от ферми и млекосъбирателни центрове за целите на самоконтрола

Чл. 8. (1) Пробите сурово мляко за целите на самоконтрола се вземат от пробовземачи, преминали обучение, притежаващи валиден сертификат и вписани в списък, публикуван на интернет страницата на БАБХ.

(2) Обучението на лицата по ал. 1 се извършва от висши училища или центрове за професионално обучение, регистрирани в Националната агенция за професионално образование и обучение, съгласно Закона за професионалното образование и обучение с участието на БАБХ.

(3) Обучаващите институции по ал. 2 изпращат информация до БАБХ за преминалите обучения и издадени сертификати за вписване в списъка по ал. 1.

(4) Програмите за обучение се изготвят от обучаващите институции по ал. 2 и се

одобряват от изпълнителния директор на БАБХ.

(5) За осигуряване на достъп до модул "Мляко" от ИИС всяко лице по ал. 1 подава заявление по образец до директора на ОДБХ по местожителство, към което се прилага копие на сертификата и попълнена декларация за независимост и безпристрастност при пробовземане съгласно приложение № 1.

(6) При наличие на статут правоспособен да извършва дейност в списъка по ал. 1 лицето по ал. 5 получава достъп до модул "Мляко" от ИИС по реда на Наредба № 6 от 2013 г. за изискванията към средствата за официална идентификация на животните и използването им, условията, реда и контрола по събиране, въвеждане, поддържане и използване на информацията в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (ДВ, бр. 90 от 2013 г.) (Наредба № 6 от 2013 г.) в срок от 10 работни дни от подаване на заявлението.

(7) Списъкът по ал. 1 се актуализира и съдържа най-малко следните данни:

1. име, адрес и телефонен номер за контакт на пробовземача;
2. номер и дата на сертификата по ал. 1;
3. наименование на институцията по ал. 2, издала сертификата за преминато обучение;
4. статут - правоспособен да извършва дейност или заличен.

(8) Дейността на лицата по ал. 1 подлежи на контрол от БАБХ.

(9) Всяко лице по ал. 1, което не осъществява дейност по пробовземане в продължение на 12 последователни месеца, губи правоспособност за извършване на тази дейност и се заличава от списъка по ал. 1. Правоспособността се възстановява след преминаване на ново обучение.

(10) Контролът трябва да гарантира, че всяко лице по ал. 1 е с активен достъп до модул "Мляко" от ИИС и:

1. притежава валиден сертификат, познава и правилно използва функционалностите на модула;
2. притежава подходящо оборудване и консумативи за вземане на проби и изпращане на проби сурово мляко за изпитване чрез използване на модула;
3. познава и правилно прилага стандартните оперативни процедури за вземане на проби сурово мляко и за работа с модула;
4. извършва дейността по пробовземане независимо и безпристрастно, за което е подал декларация по ал. 5.

Чл. 9. (1) Проби сурово мляко за целите на самоконтрола се вземат от помещенията за съхранение на мляко към фермите за производство на мляко и МСЦ, като за:

1. изчисляване на повтаряща се средна геометрична стойност за сурово краве мляко на показателите по т. III, т. 3, буква "а", буква "i" и т. 4 на глава I, приложение III, раздел IX от Регламент (ЕО) № 853/2004 пробовземачите по чл. 8, ал. 1 вземат най-малко по:

а) две представителни проби сурово краве мляко на месец за период от два последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБМ и за наличието на инхибитори;

б) една представителна проба сурово краве мляко на месец за период от три последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБСК и за наличието на инхибитори;

2. изчисляване на повтаряща се средна геометрична стойност за сурово мляко от други видове животни по показателите по т. III, т. 3, буква "а", буква "ii", буква "б" и т. 4 на глава I, приложение III, раздел IX от Регламент (ЕО) № 853/2004 пробовземачите по чл. 8, ал. 1 вземат най-малко по две представителни проби сурово мляко на месец за период от два последователни месеца за извършване на анализ по показателя ОБМ и за наличието на инхибитори.

(2) Пробите по ал. 1 се изпитват задължително и по физикохимични показатели масленост и точка на замръзване.

(3) В случай че млекодобивът по отношение на определен вид сурово мляко във ферма не

се извършва целогодишно, за първото изчисление на СГС в началото на поредната лактация се използват последните стойности на СГС от предходната лактация.

(4) Взетите проби се изпращат за изпитване в лаборатория по чл. 10, ал. 1, като не се допуска изпращане на повече от една проба от една ферма за производство на мляко или от МСЦ в една и съща лаборатория в един и същи ден.

(5) Пробовземачите по чл. 8, ал. 1 предоставят на БОХ в обектите по ал. 1 информация от ИИС на БАБХ за резултатите от анализа на всяка проба и данни за средногеометричните стойности на изследваното сурово мляко по ал. 1, т. 1 и/или 2, ал. 2 и 3 в срок до 3 дни от изчисляването им.

(6) Бизнес операторът на храни в обектите по ал. 1 предоставя получената информация за средногеометричните стойности по ал. 5 на млекопреработвателното предприятие (МПП), в което предава млякото, в срок до 3 дни от получаването ѝ.

(7) Списък на фермите, съдържащ информация за средногеометричните стойности по ал. 1, т. 1 и/или 2, ал. 2 и 3, се публикува на интернет страницата на БАБХ и се актуализира ежемесечно.

(8) В случай че в рамките на три последователни месеца пробовземачът по чл. 8, ал. 1 е взел три невалидни проби от един ПСМ и/или МСЦ, лицето губи правоспособност за извършване на тази дейност, заличава се от списъка по чл. 8, ал. 1 и достъпът му до модул "Мляко" от ИИС се отнема със заповед на директора на ОДБХ, който е осигурил достъпа. Лицето може да бъде включено отново в списъка на пробовземачите след преминаване на ново обучение.

(9) При невъзможност за изчисляване на СГС по ал. 1, т. 1 и/или 2, ал. 2 и 3 поради невзета или невалидна проба фермата или МСЦ губят статута си на отговарящи на изискванията на Регламент (ЕО) № 853/2004. Възстановяването на статута се извършва с проби по самоконтрол, взети по реда на ал. 1, т. 1 и/или 2, ал. 2 и 3.

(10) При невъзможност за изпълнение на изискванията по ал. 1 - 3 за изчисляване на средна геометрична стойност за период от три последователни месеца се предприемат мерки по реда на чл. 7, ал. 2.

Раздел V.

Контрол на независимите акредитирани ветеринарни лаборатории за извършване на анализи и валидиране на проби от сурово мляко, методи за изпитване и система за електронна обработка на резултатите от анализа

Чл. 10. (1) Изпитване на сурово мляко се извършва в независими акредитирани лаборатории, регистрирани по реда на чл. 30 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, включени в списъка по чл. 11е, ал. 3 от Закона за животновъдството и вписани в модул "Мляко" от ИИС на БАБХ.

(2) За предоставяне на достъп до модул "Мляко" от ИИС на БАБХ управителят на лабораторията подава заявление по образец до изпълнителния директор на БАБХ.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилага списък на служителите на лабораторията, които ще работят с модула.

(4) Служителите по ал. 3, т. 1 преминават обучение за работа с модул "Мляко" от ИИС, организирано с участието на БАБХ.

(5) В срок от 10 работни дни след приключване на обучението по ал. 4 изпълнителният директор на БАБХ сключва споразумение с лабораторията.

(6) След сключване на споразумение по ал. 5 служителите по ал. 3 получават достъп до модул "Мляко" от ИИС по реда на Наредба № 6 от 2013 г.

(7) Споразумението се прекратява едностранно без предизвестие от страна на БАБХ при:

1. заличаване на регистрацията по чл. 30 от Закона за ветеринарномедицинската дейност

на лабораторията или прекратяване на дейността ѝ;

2. установяване на три нарушения на правилата и процедурите за работа с ИИС на БАБХ, извършени от лабораторията за период от шест месеца;

3. установяване на несъответствие в дейността на лабораторията по отношение изпитването на сурово мляко при извършване на проверките по чл. 12, ал. 3.

(8) При прекратяване на споразумението в случаите по ал. 7, т. 2 и 3 не се сключва ново споразумение със същата лаборатория за период от една година.

Чл. 11. Лабораториите по чл. 10, ал. 1 изпълняват изискванията към методите за извършване на анализи и изпитвания по чл. 34, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2017/625 и следва да:

1. участват успешно във всички междулабораторни сравнителни изпитвания, организирани от националните референтни лаборатории по показателите за контрол на сурово мляко по чл. 3, ал. 1;

2. осигуряват анонимността на пробата сурово мляко по време и след приключване на анализа;

3. осигуряват условия за постъпване и въвеждат данните от изпитванията на пробите сурово мляко в модул "Мляко" от ИИС.

Чл. 12. (1) Лабораториите по чл. 10, ал. 1 подлежат на контрол от БАБХ съгласно чл. 37 от Закона за ветеринарномедицинската дейност.

(2) Контролът по ал. 1 трябва да гарантира, че резултатите от изпитването са достоверни и са получени по методите, посочени в обхвата на акредитацията.

(3) Контролът по ал. 1 включва проверка на:

1. лабораторно оборудване;

2. лабораторни методи за анализ;

3. приемане на пробите;

4. осигуряване на система за анонимност на пробите;

5. участие в междулабораторни сравнителни изпитвания;

6. обработка на данните за резултатите от изпитванията;

7. компетентността на служителите;

8. валидност на пробите и достоверност на резултатите от изпитване;

9. отразяване на резултатите от изпитванията на пробите в ИИС на БАБХ;

10. капацитет на лабораторията за анализ на проби сурово мляко.

(4) Контролът по ал. 1 се извършва и чрез анонимни сравнителни изпитвания, организирани и осъществени от БАБХ.

(5) При установяване на несъответствия в работата или условията в лабораторията БАБХ уведомява Изпълнителната агенция "Българска служба за акредитация".

Раздел VI.

Коригиращи действия във фермите и млекосъбирателните центрове при несъответстващи резултати от официалния контрол и самоконтрола

Чл. 13. (1) В случай на получаване на несъответстваща средна геометрична стойност за един от показателите ОБМ или ОБСК официалният ветеринарен лекар (ОВЛ) в зависимост от отклонението от изискванията на Регламент (ЕО) № 853/2004 може да предприеме на фермата или МСЦ най-малко следните коригиращи действия:

1. предприемане на хигиенни мерки към условията и начина на доене, оборудването и условията за съхранение на суровото мляко, поддържане на записи за спазване на карентни срокове при лечението на животните, обучение на персонала, техническа инспекция на оборудването и/или извършването на клиничен преглед на млечните животни;

2. доказване на съответствие с критериите по показателите ОБМ, ОБСК и инхибитори чрез лабораторно изпитване;

3. насочване на млякото за реализация съгласно чл. 16.

(2) В случаите, в които БОХ не е предприел коригиращи действия в рамките на три месеца за привеждане в съответствие на средната геометрична стойност с критериите по отношение на ОБМ и/или ОБСК, ОВЛ налага забрана за предлагане на суровото мляко на пазара и разпорежда унищожаване на суровото мляко или го насочва за друга употреба извън хранителната верига.

(3) Фермите за производството на сурово мляко и МСЦ, на които е наложена мярка по ал. 2, възстановяват правото си да предлагат млякото на пазара при спазване на изискванията на чл. 7, ал. 2.

(4) При невалидни проби се извършва проверка на дейностите по вземане на пробите и при доказване на нарушения се предприемат съответните административни действия.

(5) Всички разходи на официалния контрол за налагане и проверка на коригиращите действия, предприети от БОХ, във връзка с несъответствия по ал. 1 са за сметка на БОХ.

Раздел VII.

Преработка и предлагане на пазара на суровото мляко, което не съответства на изискванията на Европейския съюз и идентификационна маркировка

Чл. 14. (1) Предприятията за преработка на сурово мляко се одобряват в съответствие с чл. 4, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 853/2004 и по реда на чл. 31 от Закона за храните.

(2) Честотата на проверките, извършвани от ОВЛ на предприятията по ал. 1, се определя на базата на оценката на риска.

Чл. 15. Предприятията по чл. 14, ал. 1 преработват сурово мляко, което приемат:

1. само от отговарящи на изискванията на законодателството на ЕС ферми за мляко и МСЦ;

2. едновременно от отговарящи и от неотговарящи на изискванията на законодателството на ЕС ферми за мляко и МСЦ по отношение на ОБСК и/или ОБМ на две отделни производствени линии или на една производствена линия, но с ясно разделение на обработката на различните видове млека във времето;

3. от ферми за мляко и МСЦ, които не отговарят на изискванията на законодателството на ЕС по отношение на ОБСК и/или ОБМ.

Чл. 16. Сурово мляко, което не отговаря на критериите, определени в приложение III, раздел IX на Регламент (ЕО) № 853/2004 по отношение на ОБМ и ОБСК, се използва за производството на сирена с период на зреене най-малко 60 дни, както и на млечни продукти, получени във връзка с производството на такива сирена в съответствие с чл. 10, параграф 8, буква "б" от Регламент (ЕО) № 853/2004. Продуктите се маркират с идентификационна маркировка с елипсовиден печат съгласно изискванията на приложение II, раздел I от Регламент (ЕО) № 853/2004.

Чл. 17. Предприятията по чл. 15, т. 2 определят в техния анализ на опасностите и плана за самоконтрол начина, по който извършват пълното разделяне на отговарящото от неотговарящото на изискванията на ЕС мляко по време на събирането, транспортирането, приемането, съхранението и преработката. На всички етапи от производствения процес се осигурява разделяне по време и място.

Чл. 18. (1) Предприятията по чл. 14, ал. 1 разполагат с техническо оборудване за измерване на количество постъпващо сурово мляко в зоната на приемане на млякото и извършват проверка на параметрите за качество на млякото с бързи тестове за отсъствие на инхибитори, както и на физикохимичните критерии, преди да приемат млякото в резервоарите за съхранение в

обекта.

(2) Предприятията по чл. 14, ал. 1 водят записи на ежедневните количества сурово мляко, което получават, с идентификация на лицето, доставящо млякото, час на приемане, номер на транспортното средство, температура на млякото при приемане и физикохимични показатели, изследвани на приемна рампа.

(3) Българската агенция по безопасност на храните създава и поддържа електронен публичен регистър на всички млекопреработвателни предприятия с посочените от тях възможности за преработка на суровото мляко.

(4) Предприятията по чл. 14, ал. 1 получават и съхраняват информация за резултатите от средногеометричните стойности на изследваното сурово мляко, предоставена им от всички БОХ, от които изкупуват сурово мляко.

Чл. 19. (1) Официалният ветеринарен лекар разрешава използването на несъответстващо на критериите сурово мляко за други цели, различни от производство на храни, при условие че суровото мляко не представлява риск за здравето на хората или животните на основание чл. 14 от Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, предназначени за консумация от човека, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (ОВ, L 300, 14.11.2009 г.) (Регламент (ЕО) № 1069/2009).

(2) Сурово краве мляко, съдържащо остатъци от антибиотици в количества, превишаващи максимално допустимите стойности, определени в Регламент (ЕС) № 37/2010 на Комисията от 22 декември 2009 г. относно фармакологичноактивните субстанции и тяхната класификация по отношение на максимално допустимите стойности на остатъчните количества в храните от животински произход (ОВ, L 15, 20.1.2010 г.), и/или което съдържа и други инхибитори или забранени вещества, трябва да бъде унищожено в съответствие с Регламент (ЕО) № 1069/2009 и Регламент (ЕС) № 142/2011 на Комисията от 25 февруари 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на здравни правила относно странични животински продукти и производни продукти, предназначени за консумация от човека и за прилагане на Директива 97/78/ЕО на Съвета по отношение на някои проби и артикули, освободени от ветеринарни проверки на границата съгласно посочената директива (ОВ, L 54, 26.2.2011 г.).

Раздел VIII.

Транспортиране на сурово мляко

Чл. 20. (1) Транспортните средства за превоз на сурово мляко се регистрират по реда на чл. 55 от Закона за храните.

(2) Транспортните средства по ал. 1 се обозначават с надпис "Сурово мляко".

(3) Транспортирането на отговарящо и неотговарящо на изискванията на ЕС сурово мляко се извършва в отделни резервоари, ясно обозначени за предназначението им.

(4) Списък на транспортните средства за превоз на сурово мляко се поддържа от Българската агенция по безопасност на храните като част от регистъра по чл. 24, ал. 1 от Закона за храните.

Чл. 21. (1) Суровото мляко се транспортира съгласно изискванията на приложение II от Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ, L 139, 30.4.2004 г.) и приложение III, раздел IX от Регламент (ЕО) № 853/2004.

(2) При транспортиране суровото мляко се придружава с приемно-предавателен документ, който се изготвя във:

1. два екземпляра, когато първи изкупувач по чл. 22, ал. 1 е предприятие за преработка на

сурово мляко - един за доставчика на сурово мляко и един за първия изкупвач;

2. три екземпляра, когато първи изкупвач по чл. 22, ал. 1 е трето лице - по един за всяка от страните.

(3) Първите изкупвачи осигуряват формулярите на приемно-предавателен документ с пореден номер.

Раздел IX.

Задължения на бизнес операторите на храни по цялата верига на млечния сектор

Чл. 22. (1) Сурово мляко се изкупува само от регистрирани първи изкупвачи при сключен договор за доставка между изкупвача и производителите на сурово мляко по реда на чл. 55е от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

(2) Договорите за доставка на изкупеното мляко се представят от първите изкупвачи в съответната ОДБХ по адрес на извършване на дейността.

(3) Първите изкупвачи на сурово мляко съхраняват следната информация:

1. списък на производителите на сурово мляко и договори за изкупуване/доставка на суровото мляко;

2. доказателства за здравословното състояние на животните (като отрицателни резултати на тестовете за бруцелоза и туберкулоза), изисквани от производителя на сурово мляко;

3. приемно-предавателни документи за суровото мляко съгласно приложения № 2 и 3;

4. предоставените им актуални данни от средногеометричните стойности на суровото мляко, генерирани от ИИС на БАБХ за всяка ферма или МСЦ.

Чл. 23. Във фермите за добив на мляко и МСЦ се съхранява следната информация:

1. списък на млечните животни с номера на ушната марка, подписан и подпечатан от регистрирания ветеринарен лекар;

2. списък на млекопроизводителите, доставящи сурово мляко в МСЦ, който съдържа информацията по т. 1;

3. записи за ежедневните количества добито сурово мляко;

4. приемно-предавателни документи за суровото мляко, идентифициращи всяка доставка към първи изкупвач;

5. резултати от анализа на суровото мляко и актуални данни за средногеометричните стойности.

Чл. 24. В предприятията по чл. 14, ал. 1 се съхранява следната информация:

1. договор за доставка на сурово мляко между предприятието и изкупвач, когато предприятието се снабдява със суровина и чрез други изкупвачи;

2. актуални данни за средногеометричните стойности на сурово мляко за всяка ферма или МСЦ;

3. приемно-предавателни документи, идентифициращи всяка доставка на сурово мляко от изкупвача;

4. информацията по чл. 22, ал. 3 в случаите, когато предприятието е регистриран първи изкупвач;

5. документи, идентифициращи всяка доставка на сурово мляко от изкупвачи от други държави - членки на ЕС.

Чл. 25. За всяка промяна в дейността си регистрираните ферми за производство на сурово мляко, МСЦ, първите изкупвачи на мляко и предприятията за преработка на мляко подават уведомление в съответната ОДБХ в 7-дневен срок от настъпване на промяната.

Чл. 26. Млекосъбирателен център се управлява само от физическо или юридическо лице, търговец по смисъла на Търговския закон, а в случаите, в които се събира сурово мляко - от

регистриран първи изкупвач.

Чл. 27. В срок от три години се съхраняват документите по чл. 22, ал. 3, чл. 23 и 24, както и документите:

1. в които се съдържа информация за резултатите от извършените проверки при осъществяване на официалния контрол, и
2. с резултатите от лабораторните анализи по тази наредба.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Бизнес оператор на храни" е стопански субект по смисъла на чл. 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ, L 31, 1.2.2002 г.).

2. "Валидиране на проби от сурово мляко" е изпитване на всяка проба от сурово мляко по физикохимичните показатели масленост и точка на замръзване заедно с изпитването съгласно т. III, т. 3, буква "а", буква "i" и т. 4 от глава I, приложение III, раздел IX от Регламент (ЕО) 853/2004, проведени в една и съща лаборатория.

3. "Инструментални методи" са методи, при които изследването се извършва от специализирана апаратура и резултатите от анализа постъпват автоматично в модул "Мляко" от ИИС на БАБХ. Инструменталните методи по отделните показатели са валидирани, като резултатите им са съпоставими с резултатите, получени по референтните методи, съгласно част Б от глава I, приложение III от Регламент (ЕС) № 2019/627.

4. "Млекосъбирателен център" е обект, регистриран по реда на чл. 31 от Закона за храните и вписан в регистъра по чл. 24, ал. 1 от същия закон, в който се съхранява разделно, при хладилни условия, млякото, прието от ферми с 1 до 9 крави, и/или мляко от ферми от други видове животни.

5. "Млечно животно" е животно от женски пол, от което се добива сурово мляко с цел реализация на пазара.

6. "Помещение за съхранение на мляко" е помещение към ферма, в което се съхранява сурово мляко от собствен добив при хладилни условия. При добив на мляко от различни видове млекодайна животни се осигурява разделното му съхранение по видове.

7. "Представителна проба" е проба, взета от общото количество сурово мляко, получено от утринния или вечерния млеконадой от всички лактиращи животни от един вид в една ферма.

8. "Първи изкупвач на сурово мляко" е физическо или юридическо лице, което е търговец по смисъла на Търговския закон и чиито обекти са регистрирани или одобрени по реда на Закона за храните и/или използва при изкупуването специализирани транспортни средства, регистрирани по реда на чл. 55 от Закона за храните.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 7, ал. 4 от Закона за храните и чл. 7а от Закона за нормативните актове.

§ 3. Наредба № 2 от 23.02.2017 г. за специфичните изисквания за производство, събиране, транспортиране и преработка на сурово краве мляко, предлагането на пазара на мляко и млечни продукти и официалния им контрол (ДВ, бр. 20 от 2017 г.) се отменя.

§ 4. (1) Модул "Мляко" от ИИС на БАБХ се надгражда за овче, козе и биволско мляко в срок до 12 месеца от влизане в сила на наредбата.

(2) До надграждане на модул "Мляко" от ИИС на БАБХ за овче, козе и биволско мляко

обработката на данните по чл. 1, ал. 2 се извършва съгласно Стандартна оперативна процедура, утвърдена със заповед на изпълнителния директор на БАБХ и публикувана на [интернет страницата](#) на агенцията.

§ 5. Лабораториите, които не извършват инструментални методи по чл. 3, ал. 2, ги въвеждат най-късно до 24 месеца след влизане в сила на наредбата.

§ 6. До въвеждане на инструменталните методи по чл. 3, ал. 2 се прилага изпитване на суровото мляко по отменената Наредба № 2 от 2017 г. за специфичните изисквания за производство, събиране, транспортиране и преработка на сурово краве мляко, предлагането на пазара на мляко и млечни продукти и официалния им контрол.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 8, ал. 5

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА НЕЗАВИСИМОСТ И БЕЗПРИСТРАСТНОСТ

Долуподписаният,

сертифициран пробовземач със Сертификат № от Г.,

вписан в списъка на сертифицираните пробовземачи на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) под №

Декларирам, че:

- нося отговорност, че дейностите на пробовземач за целите на Наредбата за специфичните изисквания за производство, събиране, транспортиране и преработка на сурово краве мляко, предлагането на пазара на мляко и млечни продукти и официалният им контрол се извършват от мен безпристрастно, лоялно и коректно;
- се задължавам да спазвам конфиденциалност при извършваните от мен дейности по пробовземане за целите на цитираната по-горе наредба, като изпълнявам стриктно стандартните оперативни процедури за вземане на проби сурово мляко и за работа с модул "Мляко" от ИИС на БАБХ;
- не предоставям получената от мен информация за собственика на взетите от мен проби сурово мляко на лабораторията, извършваща изпитването, или на други лаборатории и трети лица.

Известна ми е административнонаказателната отговорност за неизпълнение на декларираните от мен задължения.

Дата: Декларатор:

(подпис)

ПРИЕМНО-ПРЕДАВАТЕЛЕН ДОКУМЕНТ

за доставка на сурово мляко от фермата

Вид мляко: краве овче козе биволско

Дата 20..... г.

Ферма

Производител,

(име на собственика или ползвателя на фермата)

гр./с. ,

рег. № на обекта

Физически литри отговарящо мляко: СЛОВОМ

Физически литри неотговарящо мляко: СЛОВОМ

Първи изкупвач: МСЦ ; МПП ; фирма, притежаваща транспортни средства

.....

(данни за фирмата, адрес)

Показатели при приемане	Отговарящо мляко				Неотговарящо мляко			
	краве до 100 000 ОБМ, до 400 000 ОБСК	овче до 1 500 000 ОБМ	козе до 1 500 000 ОБМ	биволско до 1 500 000 ОБМ	краве над 100 000 ОБМ, над 400 000 ОБСК	овче над 1 500 000 ОБМ	козе над 1 500 000 ОБМ	биволско над 1 500 000 ОБМ
Масленост %								
Температура °С								
Киселинност °Т								
Плътност								
СБО								
Белтък								

Отговарящо мляко (тестовете се попълват, когато са извършени)

Физическа чистота			Тест за инхибитори			Тест за мастити		
	Да	Не		Да	Не		Да	Не

Неотговарящо мляко (тестовете се попълват, когато са извършени)

Физическа чистота			Тест за инхибитори			Тест за мастити		
	Да	Не		Да	Не		Да	Не

При приемане на млякото с транспортно средство от фермата

Транспортно средство: №

.....

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Отговарящо мляко в секция

(вид)

Транспортно средство: №

.....

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Отговарящо мляко в секция

(вид)

Час на пристигане на транспортното средство във фермата

Час на тръгване на транспортното средство от фермата

Шофьор, приел:

(име, презиме, фамилия, подпис)

Предал:

(име, презиме, фамилия, подпис)

При приемане на млякото в МСЦ

Регистрационен № на МСЦ

При приемане на млякото в МПП

ВГ № на МПП

Час на приемане

Приложение № 3 към чл. 22, ал. 3, т. 3

ПРИЕМНО-ПРЕДАВАТЕЛЕН ДОКУМЕНТ

за доставка на сурово мляко от първи изкупвач

Вид мляко: краве овче козе биволско

Дата 20..... г.

Първи изкупвач

(име на първи изкупвач - собственик или ползвател)

Първи изкупвач: МСЦ ; МПП ; фирма, притежаваща транспортни средства

гр./с.

Рег. № на МСЦ

Физически литри отговарящо мляко: СЛОВОМ

Физически литри неотговарящо мляко: СЛОВОМ

Получател на доставката: МСЦ/МПП

(данни на фирмата, адрес)

Показатели при приемане	Отговарящо мляко				Неотговарящо мляко			
	краве до 100 000 ОБМ, до 400 000 ОБСК	овче до 1 500 000 ОБМ	козе до 1 500 000 ОБМ	биволско до 1 500 000 ОБМ	краве над 100 000 ОБМ, над 400 000 ОБСК	овче над 1 500 000 ОБМ	козе над 1 500 000 ОБМ	биволско над 1 500 000 ОБМ
Масленост %								
Температура °C								
Киселинност °T								
Плътност								
СБО								
Белтък								

Отговарящо мляко (тестовите се попълват, когато са извършени)

Физическа чистота			Тест за инхибитори			Тест за мастити		
	Да	Не		Да	Не		Да	Не

Неотговарящо мляко (тестовете се попълват, когато са извършени)

Физическа чистота			Тест за инхибитори			Тест за мастити		
	Да	Не		Да	Не		Да	Не

Транспортно средство: №

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Отговарящо мляко в секция

(вид)

Транспортно средство: №

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Отговарящо мляко в секция

(вид)

Час на пристигане на транспортното средство в МСЦ/ферма

Час на тръгване на транспортното средство от МСЦ

Час на тръгване на транспортното средство от фермата

Час на пристигане на транспортното средство в МПП

Шофьор, приел:

(име, презиме, фамилия, подпис)

Предал:

(име, презиме, фамилия, подпис)